

KASKEZUR
Musika taldea

DESEROSOTASUNAREN POTENTZIAL SORTZAILEA

Lau lagun: baxua, bateria, bi gitarra eta jarrera inpostatuei ihes egiten dieten bi ahots. Eboluzio interesgarria egiten ari da Kaskezur taldea hamarkada honetan. *Ihesi doaz animaliak* (Mukuru, 2019) da musikari gisa egiten ari diren bilaketaren azken emaitza. Soinu aldetik aurrekoak baino gardenagoa eta ñabarduraz betea iruditu zaigun disko horretaz solasteko elkartu gara Ion Mindegia eta Iñigo Belzunegi taldeko kideekin.

 GORKA BEREZIARTUA MITXELENA
 ANDER IRIBARREN

Urriak 18, Bera: kalean sumatzen hasia den hotzetik eskapo eginez, bete-beteta dagoen Katakustatura sartu gara. Gaur kontzertu eguna da, Kaskezur talde baztandarrak *Ihesi doaz animaliak* aurkeztuko du, musikazale askoren arre-ta deitu zuen 2017ko *Azpisugeak*-en ondoren laukoteak argitaratu duen lan berria: hamar kanta, taldearen jarrera inkonformistaren erakusgarri. *Gora!* izeneko lehen piezak egoera surrealista baten kontakizuna egiten du –“Bat-batean lurra sabai bihurtu zen eta gauzak gorantz erortzen hasi ziren”– eta taldearen hotsak ostatuaren jabe bihurtzean kontua hain urrun iritsiko ez den arren, kontzertu beroa izanen da. Bigarren kantarako publikora salto egingen du mikro batek, gitarraren astinaldi batean taldekideen edariak eszenatokiko lurrean barreiatuko dira eta

bateria-jolearen erresistentzia fisikoa noraino iristen den neurtzen bukatuko dute, itxura guztien arabera aurreikusitakoa baino kanta gehiago jo dutelako. Gogoangarria.

Handik pare bat astera taldeko bi kideekin eserita gaude Iruñeko Katakak liburu-dendako kantuan. Elkarriketaren une batean, kontzertu hori aipatuko da. “Nahiko askeak izaten saiatzen gara zuzenean”, dio Ion Mindegia, taldeko gitarretako eta ahots-tsetako batek. “Jotzen ditugun instrumentuak gehienbat analogikoak dira. Sentitzen duzu hatza, pua, bateriaren indarra... Lantzen badituzu dinamika horiek, ez dago hori berdintzerik”. Alboan dauka Iñigo Belzunegi, beste gitarra eta ahotsa, Katakuko giroaz hasita atzera begira jarri dena: “Ni rockaren munduan lehengusu zaharrek sartu ninduten. Oroitzen naiz hura zela esze-

nariora igo, saltatu... kristoren jaleoa. Orain hori ez dut ikusten, eta niretako da gauza inportanteenetako bat historia guzti honetan”.

Zuzeneko jarrera hori ote da Kaskezurren hastapenetatik iraun duen gauzetako bat? 2000ko hamarkadaren erdialdean eskandinaviar estiloko rock-and-rolla egiten hasi zen taldea eta bi disko argitaratu zituen. Gero, *Ilogora*-rekin (2013), bide propioago baten bila hasi zen eta bilaketa horretan hirugarren geltokia da *Ihesi doaz animaliak*. “Gure ikuspuntua aldatu da, gitarrak garbitu ditugu eta nahi ditugu izan kolore gehiago”, dio Mindegiak. Belzunegik gehitu du, aurreko diskoaren aldean, azken lan honek “gorabehera gehiago” dituela. “Ikasi nahi dugu kantetan egoera ez horren lasaietan egoten”, jarraitu du. Hori izanen da elkarriketako gai inportanteenetako bat: deserosotasunetik zenbat sortu daitekeen.

Ez da musikari gisa bakarrik praktikan jartzen duten zerbait. Belzunegik azaldu duenez, entzule gisa ere bilatzen ditu lehenbiziko entzunaldian hain erraz sartzen ez diren musikak: “Lehenbizikoan sartzen denak asperitzen ahal zaitu”, dio; deserosotasunak, aldiz, “beste bide batzuk eraikitzen ditu” bere ustez. Adibide konkretu batera eraman du gaia Mindegiak: “Bi gitarra dauden lekuan, bat desafinatuta egotea niri gustatzen zait batzuetan, zeren hori da klixeetatik aparte mugitzea. Niretako bizirik mantentzen zaituena da, erresistentzia antzeko bat”.

Musika abiapuntu horretatik eginda, noski, *Ihesi doaz animaliak* ez da disko erraza. Baina haren konplexutasuna ez da kriptikoa izatera iristen, pop egiturari eusten diolako. “Nik beti jartzen dut Wilcoren adibidea”, dio Mindegiak:

“Estruktura nahiko tipiko bat, baina une batean galtzen dutena beste zerbait bilatzeko”. Eta beste zera horren bilaketan, azken disko honetan, lagun izan dute Borrokan taldeko Ibai Gogortza, ekoizle lanak egin dituen. “Adibidez, *Keinuak* kantaren esan zigun: ‘Probatu lehenbiziko minutu eta erdian abestu gabe’; asko lagundu digu beste ikuspuntu bat sartzen”.

BERAKO KONEXIOA

Gogortza ez da diskoak daukan konexio beratar bakarra: bigarren kanta entzuten duenak (*Euria*), zerbait ezaguna aurkituko du: Joseba Irazokiren *Euria ari du* diskoko

bigarren abestiak letra berdina zeukan. Bertsio bat? Adaptazio librea? “Ez dakigu nola deitu”, erantzun du Mindegiak. “Letra musikaren gainetik sartu eta ematen zuten Irazokirenaren bertsio negatibo bat. Komentatu genuen Josebarekin, bera pozik –bueno, Joseba beti dago pozik–, esan zigun ilusioa egiten ziola; eta guk: ‘Bai zera, ilusioa gurea!’”. Eta gero sartu zuen gitarra ere kanta horretan”.

Miren Narbaiza *Mice*-ren ahotsa ere entzun daiteke publikoa saltoka jartzeko pentsatua dirudien *Buztinezkoa* kantan. “Beti ikusten genuen elkar kontzertuetan, gero

“

Kluxeetatik aparte mugitzeak bizirik mantentzen zaitu, erresistentzia antzeko bat da”

...eta bai! eta bai!
Guk euskarari bai ta bai!..

elkarrekin jo genuen Joseba B. Lenoir eta Kaskezurrek; eta *Azpisugeak* egin genuelarik, Miren eta Joseba etorri ziren grabaketara. Gero ere harremana izan dugu, beti hor zegoen elkarrekin zerbait egiteko zera hori. Azkenean, diskoa grabatzera gindoazenean erran genion: 'Kantatuko duzu?' eta berak baietz. Eta gainera kanta punkienez. Mirenen ahotsa ez da horren polit eta oniriko entzuten, zuzena da, eta nik uste laguntzen duela emakume baten ahotsa egoteak hor ere", azaldu du Mindegiak. Abesti horren letra Oskar Alegriak eta Bernardo Atxagak Iruñean eman zuten Oteizari buruzko hitzaldi batetik atera zen. Orioko artistaren bideo bat ikusi ondoren, Alegriak honakoa esan omen zuen: "Ikusi duzue ze buztinezko pentsamendua, bera buztinezkoa da, buztinezko burmuina dauka, buztinezko ideiak". Kantaren errepikak berriz *Quosque Tandem...* liburuan euskal estiloaz esaten zuenetik edaten du: "Librea, naturala, jarraia eta ibiltaria".

Aurreko diskoan sumatzen zen Sonic Youth eta tankerako taldeen ku-

“

Ez dakigu nondik joan, baina horrek berak irekitzen dizu bide bat”

tsuak hor jarraitzen du, baina Kaskezurrek bere bidea egiten jarraitzen du, deserosotasunetik elikatzen: "Ez dakigu nondik joan, baina jarrera horrek irekitzen dizu bide bat", dio Belzunegik. "Nik uste kanta hauek ulertzen direla, baina nahiko nuke etorkizun

batean bertze situazio batzuetara ere joan, egoera ezberdinagoetara. Ebo-luzio bat bilatzeko bidea izaten ahal da". Bilaketak nora eramango dituen hurrengo lanetan ikusiko da. Momentuz, urtarrilera arte lotuta dituzte kontzertuak ia astebururo: ez utzi animalia hauei ihes egiten. ●

STEAM ESPERIMENTUAK haurrentzat

Etxeko zientzialari
txikientzako liburua

elhuyar
ezagutuz aldatzea

